

Historisk bakgrund till sektionen för Medicinsk Psykologi och Svenska Föreningen för Medicinsk Psykologi

av Jan Dock

(ursprungligen publicerat i sektionens bulletin Paraplyt 2005)

Jag har blivit ombedd av Paraplyts redaktör Daniela Prawitz att skriva något om sektionens tillkomst och vilka tankar och syften som låg bakom denna händelse samt hur beslutet därom togs.

Det ska jag försöka göra genom att gå tillbaka till de olika redovisningar av processen som främst gjordes fortlöpande i den dåvarande "Bulletin från föreningen för medicinsk psykologi" och låta mitt minne leva upp.

Först något om föreningen för medicinsk psykologi och min egen anknytning till den.

Föreningen för medicinsk psykologi bildades 1959 och antogs som sektion av Svenska Läkaresällskapet 1964.

I de uppdaterade stadgarna 1985 framgick bl a att föreningens ändamål var att "främja den vetenskapliga utvecklingen av medicinsk psykologi och psykoterapi samt befordra intresset för psykologiska aspekter på alla former av läkarverksamhet.

Föreningen anordnar sammankomster med föredrag, seminarier, diskussioner och referat över ämnen inom nämnda områden och söker samarbete med andra liknande föreningar i och utom Norden.

Föreningen är Svenska Läkaresällskapets sektion för medicinsk psykologi och som sådan ombesörjer föreningen föredrag vid sällskapets sammankomster.....samt avger utlåtande i... ..ärenden som av sällskapet hänskjutits till sektionen.

Till medlem kan antagas leg. läkare och inväljas blivande läkare, annan medicinsk yrkesutövare eller företrädare för medicinen närstående verksamhet. Styrelseledamot skall vara ledamot av Svenska Läkaresällskapet, övriga medlemmar bör vara medlemmar av sällskapet."

Själv knöts jag till styrelsearbetet år 1979 såsom representant för undervisningsämnet medicinsk psykologi på läkarlinjen vid Lunds Universitet och var föreningens/sektionens ordförande, efter Kjell Tullus, mellan åren 1983 och 1998.

Satsning gjordes på läkarnas grundutbildning men även fort- och vidareutbildning. Vi fick gehör för våra synpunkter betr medicinsk psykologi i den statliga utredningen om en förnyad läkarutbildning avseende bl a sådana moment som upplevelsebaserad inläring, återkommande färdighetsträning i bemötandet av patienter (patient-läkarrelationen), samtalskonst, helhetssyn.

Vi kom även från mitten av 1980-talet att organisera den svenska Balintverksamheten och anslöts även till den Internationella Balintfederationen.

Lärarmöten anordnades av sektionen bl a genom att samla kursörernas lärare i psykosomatik, samtalskonst, medicinsk psykologi (med lite olika benämningar på olika håll).

Sektionen/föreningen var aktiv med att avge synpunkter på av Sällskapet hänskjutna remisser liksom årliga program på Riksstämmorna i form av symposier, minisymposier och fria föredrag.

Vi hade därvid ett återkommande nära samarbete med bl a forskningsverksamheten vid IPM. Dåvarande styrelsens medicinsk-psykologiska kompetens representerades av såväl läkare (t ex inom allmänmedicin, socialmedicin, psykiatri inkl psykoterapi/psykoanalys) som psykologer (forskning, psykoterapi/psykoanalys, handledning).

I början av 90-talet togs kontakt från den 1986 bildade beteendemedicinska föreningen och frågan gällde då närmast samverkan med oss och egen sektionstillhörighet, någon hopslagning med vår förening/sektion var inte aktuell.

På vårt årsmöte 1993 diskuterades kring en bredare representation till Läkaresällskapet, kanske i form av en ny "paraplysektion" för psykosocial eller humanistisk medicin. En sådan breddökning tänktes kunna bestå av flera föreningar såsom Psykosomatiska föreningen, Beteendemedicinska Föreningen, Psykoanalytiska föreningen samt vår egen.

Uppdrag gavs av årsmötet till ordf och vice ordf (Kristofer Konarski) att närmare arbeta med frågan och vi bad även medlemmarna att säga sin mening.

Arbetsmöten kom att äga rum med representanter för såväl den beteendemedicinska som psykosomatiska föreningen.

I mars -95 anordnades en gemensam tisdagssammankomst på Läkaresällskapet kring hanterandet av "sjukdomar som inte syns" och samma dag hade även ett större samordningsmöte ägt rum.

Det kunde vid detta möte informeras om att det var svårt att nybilda sektioner inom Sällskapet. Underhandskontakt innebar även att det ej var önskvärt med flera ingående föreningar inom samma sektion. Denna synpunkt kom senare att ändras som bekant.

Ett förslag om att bredda den medicinska psykologins representation i Sällskapet genom att man från andra föreningar söker medlemskap i vår förening verkade emellertid inte vara en framkomlig väg.

Vi var överens om fortsatta kontakter och gemensamma möten och till dem även inbjuda de analytiska föreningarna.

Arbetet med uppdraget, dvs förslag till breddning av sektionen, fortsatte och kom att skjuta fart. Vi framhöll att ämnet medicinsk psykologi var både definierat och förankrat inom landets läkarutbildning och även inom Läkaresällskapet (synpunkter på remisser, riksstämmeprogram mm). Vi önskade bredda och ge ökad tyngd åt tvärvetenskapliga aspekter kring begreppet psykosomatik avseende såväl diagnostik som åtgärder/behandling.

Ett första utkast till en breddad sektionens målformulering och stadgar sattes på pränt och publicerades i Bulletin nr 2/1996. Synpunkter välkomnades.

En bred och konkret målformulering innebar bl a att "främja en vetenskaplig utveckling mot en helhetssyn på människan, hennes hälsa och sjukdom. Sektionen skall arbeta för tillämpningen av detta synsätt i det kliniska arbetet, i utbildningen av all vårdpersonal, i forskning samt i det allmänna medvetandet."

Därpå följde sex tydliga "genom att-satser".

Vid denna tidpunkt var alltså fem föreningar aktuella. Under de fortsatta förhandlingarna drog sig den beteendemedicinska föreningen tillbaka men välkomnade ett fortsatt samarbete kring konkreta frågor.

Namnfrågan diskuterades länge men förslaget om att namnet "medicinsk psykologi", etablerat i läkarutbildning och inom Sällskapet enligt ovan, skulle gälla tills vidare vann gehör.

Sektionen för Medicinsk Psykologi skulle bli en "paraplyorganisation" med egen styrelse sammansatt av representanter från de olika ingående föreningarna. Dessa skall alltså utgöra subsektioner inom Läkaresällskapets sektion för Medicinsk Psykologi.

Stadgeförslaget modifierades något efter behandling inom respektive förening och sedan föreningarna godkänt slutförslaget fastställdes det av Svenska Läkaresällskapet 2 juni 1998.

Därmed var flera års av och till ganska segslitna förhandlingar över och kraft kunde nu – och kan alltså! – läggas på att inom den nya sektionen finna former för internt samarbete, planering och genomförande av olika, gemensamma program samt utveckling av kunskapsområdet inom utbildning, hälso- och sjukvård och forskning.

Även en sektionsgemensam publikation "Paraplyt" tillskapades.

Min egen förhoppning och tro var

dels att nackdelen med det gemensamma namnet för sektion resp en ingående förening skulle uppvägas av fördelen med det sedan decennier etablerade namnet medicinsk psykologi (som begrepp och kunskapsområde) inom svensk läkarutbildning och Svenska Läkaresällskapet, dels att området genom den breddade sektionen skulle få ökad genomslagskraft.

Min förhoppning är att detta alltså gäller.

Med vänlig hälsning från Roslagen

Jan Dock